

טיב הקהילה

פ' תודיע-מצודע
ה' אייר תשפ"א

זמני הרלקת הגרות ומצ"ש

הדר"ג	6:33
מוצ"ש"ק	7:48
ר"ת	8:27

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוף"ש א'	8:36
סוף"ת א'	9:57
סוף"ש ב'	9:20
סוף"ת ב'	10:26

זמנים לפי שעון קיץ

גילוי מס':
562

יו"ל ע"י קהילת שבת בית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

הו זהירים מן החטא

לחשוב שהתשובה תגן בעדו באם ח"ו יחטא, כי כפי שרואים אנו כאן שמלאכת התשובה אינו דבר קל כלל וכלל, כי הן הכי נמי שעיקרי התשובה הם חרטה על העבר וקבלה על העתיד, אבל העבירה גורמת עקמימות הלב, ואין האדם מרגיש בחומרת מעשיו, ולכן אין הרחטה והקבלה כדבעי, ורק אחר שעוברים עליו יסורים לרוב זוכה לזיכון הלב ואז היא נכשרת לתשובה, וכמאמרו של רבי ישראל מסלאנט זי"ע, שהתשובה היא מצוה קשה מאוד, ולוואי שלא נצטרך לכן...

ואכן צדיקים היו יראים מאוד מן החטא שמא לא תהיה ביכולתם לשוב על כך כדבעי, וכפי המסופר על הרה"ק בעל האמרי אמת' מגור זצ"ל, שהיה לו בקבוק יקרה של קריסטל ובו הניח את יינו לקידוש של שבת, והנה באחת השבתות היה דוחק גדול במחיצתו, והוסיף לשלוחן במקצת ונפל הקנקן ונשברה לרסיסים, וכראות האמרי האמת' זאת הוציא אנהא כבידה מפיו, וכיון שהיה נראה שהאמרי אמת מצטער על הפסידו ביקש אחד מהמסובין להניח את דעתו, ועל אתר הבטיח להרבי שידאג לפאר את שולחנו של הרבי בבקבוק חדש יפה פי כמה מקדומו, ובלבד שהרבי לא יצטער, נענה האמרי אמת ואמר לו, וכי סבור אתה שמצטער אני על הפסידו של הבקבוק? אנהתי לא היתה אלא על כך שמבקשים לעורר אותי מן השמים, והנני חושש מאוד מפני הבאות אם ח"ו לא אתעורר כדבעי. כמו כן מסופר על הגאון הצדיק רבי איסר זלמן מלצר זי"ע, שהיה מדקדק מאוד במעשיו, ובאותן ימים היה נהוג שהחלב מביא לכל אחד בביתו חלב בלתי מבושל, וכל אחד היה מבשל חלבו לעצמו על גבי האור, ובביתו של רבי איסר זלמן היתה הרבנית מחממת את החלב ע"ג האש, ולאחר מכן הביא בפני בעלה הצדיק כוס חלב חם להרוות צמאנו. באחד הימים אחר שהניחה הרבנית את סיר החלב על גבי האור עזבה לרגעים את מטבח הבית כדי לסדר דבר מה, ותוך כדי כך חמקה לה איזה חתול אל המטבח הצר ומצאה שלל רב סיר מלא בחלב חם, הקריבה עצמה אל סיר הרוותח וכדי להנות ממקצתה הפכה אותה על פיה, כששמעה הרבנית רעש היוצא מן המטבח מיהרה תיכף לחזור על מעמדה, אולם לאכזבתה ראתה כי כבר מאורר מדי, החתולה עשתה כבר את שלה, וכל החלב ירד לטמיון.

בצר לה פנתה אל בעלה וסיפרה לה את דבר התקלה, ולתדהמתה מתמלא ר' איסר זלמן ברעדה, ותמיהתו בפיו: על מה עשה לנו ה' ככה? אין זה כי אם מפני איזה דבר חטא שנודמנה לידנו! אם כן עלינו לפשפש היטב במעשינו, עד אשר נבין מה עוול מצא בנו הקב"ה כדי שנוכל לשוב על כך בתשובה, וכך ישב ר' איסר זלמן אם זוגתו ושניהם פשפשו במעשיהם, עד שאכן מצאו שהיה להם איזה סכום מעות שנתחייבו עליו במעות מעשר, וטרם הרימו את המעשר נשתכח הדבר מהם, ורק אחר שמיהר רבי איסר זלמן להקצות את המעשר, ולשוב על שגגתו חזר השלווה להיות נסוך על פניו. כאלו היו צדיקי הדורות, גדולה היתה יראתם מכל נדנדו של חטא, מפני ידיעתם כי על כל דבר יצטרכו לתת דין וחשבון, והתשובה לא שימש חלילה כפתרון ליראתם...

בשבת זו אנו קוראים ב' פרשיות שהן אחת, שניהם מדברים מענין טומאת נגעים וטהרתה, והמה דברים שאינם נוגעים בימינו, אולם תורתנו הלא נצחית היא, ובהכרח יש באלו הפרשיות לימוד הנוגע גם לימינו.

ואכן כשמבוננים לאורך הדברים מגלים אנו שהיציאה מסבך החטא אינו מן הדברים שהם בקל בהישג יד, הדבר כרוך בהרבה סבל ובזיונות.

דהנה הנגעים באים כעונש על החטא, וממקראות אלו הפרשיות אנו רואים שאין משיגים כפרה על הנגעים כל עוד שאין האדם מקיים כמה וכמה פעולות שהינם בלתי נעימים כלל, תחילה עליו להתבדל מכלל העם ולהיות סגור מחוץ למחנה, ועי"ז מתבזה אצל קרוביו הדורשים בסיבת העדור מן המקומות שהוא רגיל בהם, ושומעים אודות היותו חשוד בנגע. וכשמסיק הכהן שאכן הינו 'מצודע' מוטל עליו לבזות עצמו באופן בלתי נסבל, עליו ללכת בבגדים קרועים, ולגדל שערו, ולכסות מקצת שפמו במטפחת שע"ג ראשו, ואם פוגש הוא במאן דהו עליו להודיעו שהוא טמא, ונחול על ידי זה בזיונות בלתי נסבלים, ועצם הישיבה מחוץ למחנה הינו גם כן סבל בעדו, מאחר שהינו יושב יחידי בינו לבין עצמו, וכל עוד שאינו נרפא מן צרעתו אסור לו לחזור בתוך המחנה, וכל זה כדי שיכיר שהינו נוזף מאת המקום ברוך הוא, ואז בהיות בינו לבין עצמו מחוץ למחנה יתבודד עם בוראו וישכיל ויבין את חומרת מעשיו, ורק אז יבוא לידי תשובה מעולה, והיא אשר תעשה עליו ורשם ויתרפא מצרעתו.

אמנם עדיין לא זכה לבוא על תיקונו, כעת עליו לעבור סדר טהרה אשר במהלכו עליו לקבל תוכחה מתוך רמו, לכן נוטלים עץ ארז ואזוב ומקשרים אותן יחד ובהם מזין עליו מדם הציפור השחוטה, בכך מרמזים אותו שעליו להשפיל עצמו כאזוב, זאת אומרת שעל אף שכבר שב על חטאו מלמדן אותו שכלל טהרה לא יבוא עד אשר ירגיל את עצמו להפוך את טבעיו מן הקצה אל הקצה, וכמו כן מוטל עליו לגלח את כל שערו, ונחשב לו גם זאת להשפלה גדולה, וזאת כדי שיהיה לבו נכנע גם אחר היכנסו אל המחנה, ויועיל לו הדבר להרגיל עצמו בהכנעה. ורק אחר שבעל כרחו ישפיל עצמו כאזוב אז הוכשר לבוא ולהקריב קרבנותיו ולהיטהר על ידם.

כל זאת הוא לנו להוכיח עד היכן גורם החטא לעקם את הלב, ואי אפשר לו לאדם לקיים מצוות תשובה עד אחר שעובר תהליך מוטש של קשיים ובזיונות בלתי נסבלים, ורק לאחר כל זאת זוכה שלבו מתרכך ונעשה מוכשר לתשובה ולתיקון מעשיו.

מכאן יתעורר האדם מאוד ליראה את ה', וירחיק עצמו מאוד מאוד מכל נדנדו של עבירה ועוון, כי על כל עוון יביאנו אלקים למשפט גם בעולם הזה, הן אמת שכהיום אין לנו בית המקדש ואין טהרה נוהגת בנו, ולכן גם צרת הנגעים אינה שכיחה, אולם אין תכלית הנגע כי אם הצער והמועקה הנמשך בעטיו, ואותן המידו מן השמים בצרות אחרות, עלינו לדעת שלא לחינם מתקשה פלוני בעסקי פרנסתו, ולא לחינם מתקשה אלמוני בחינוך צאצאיו, וכן ביתר הצרות השכיחות במחנינו, כל אלו אינם אלא כתוצאה מן החטא. ולא יקל אדם דעתו

טיב המערכת

המצודע ביום טהרתו

נמצאים אנו בעיצומם של ימי הספירה, אשר בהם ניתנת לנו ההזדמנות להתעלות מדי יום ממדרגה למדרגה וכן להגיע לחג השבועות כשאנו מוכנים לקבלת התורה, והנה אחד הדברים המקשים על מי שבא להיכנס בשערי בית ד', זה המניעות, הקשיים, עד שלפעמים יכול אדם לחשוב כי ח"ו עבודתו אינה רצויה לפני הש"ת, והוא חושב שמשמים מעכבים אותו ומונעים ממנו להתעלות, והרגשה זו ידועה בקרב החוזרים בתשובה, בין מי שהיה קודם רחוק משמירת התורה והמצוות, ובין אם היה בין שומרי התורה, אך החליט עכשיו כי עליו לשוב בתשובה, (כן, התשובה אינה מיועדת רק לחופשיים...). ולפתע הוא מרגיש קושי גדול בדרך החדשה, וכאמור הוא עלול לחשוב כי בשמים לא רוצים את עבודתו.

התורה הקדושה מדברת על 'תורת המצודע ביום טהרתו', ובדרך רמז אפשר לומר כי מדברת על אותו 'מצודע' ברוחניות שרוצה להיטהר, והנה כשמגיע 'ביום טהרתו' הוא מרגיש שמתחייבים אליו כאל 'מצודע' ומרחיקים אותו אל מחוץ למחנה, ואינו מבין עכשיו מרחיקים אותי? כשאני מנסה להיטהר? בזוהר הקדוש כתוב כי חצות לילה הוא עת רצון גדול מאוד, ולכן מי שלומד תורה בחצות הלילה, באה אליו השכינה הקדושה ומגלה לפניו את כל עוונותיו, ועוד בזמן כזה גדול חצות לילה, אבל האמת אינו כן, כי כל זמן שאדם משוקע בתאוותיו, היצר מרוצה ממנו ואינו מפריע לו, אבל ברגע שהוא מנסה לעזוב אותו אז היצר מתחיל להפריע לו בכל כוחו, והרי אומרת הגמרא ש'מצודע' נוטריקון 'מוציא רע', כי כעת, כשהוא מוציא את הרע מקרבו, הוא מתחיל להרגיש את היותו מצודע, וכמו שבהגלות כלים צריכים להכניס את הכלי לתוך מים ורחמים כדי להוציא ממנו את הבלעיות, כך עלינו לעבור את הקשיים כדי להוציא את כל הבלעיות הרעות מתוכנו ולהיכנס בשערי הקדושה

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

הלכות ספירת העומר

א. הברכה והספירה צריך להיות במעומד, ובדיעבד אם ספר בישיבה יצא (ש"ע ומ"ב ס"ט).

ב. מותר לספור בכל לשון, ובלבד שיבין אותו הלשון, ואם אינו מבין, אפילו ספר בלשון הקודש לא יצא, דכיון שאינו יודע מה הוא אומר אינו נקרא ספירה (מ"ב סק"ה), וי"א דאם ספר בלשון הקודש אף שאינו מבין יצא (שאלת יעב"ץ סי' ק"ט, ומבאו שיע"ת סק"ה), וע"כ י"א דאם ספר בלשון הקודש ולא הבין, יחזור ויספור בלשון שמבין בלא ברכה (ה"ח סק"ט).

ג. אמר ספירת העומר, אך חלם ולא כיון למה שאמר, יצא בדיעבד (גם אני אחד שירת הגר"ח י"ב סי' קמ"ט).

ד. לכתחילה צריך שידע בשעת הברכה איזה יום הוא הולך לספור, ואפילו אם יש בדעתו לומר עם חברו מילה במילה כך שלא יהיה שום הפסק בין הברכה להספירה אעפ"כ אין לעשות כן, ובדיעבד אפילו לא ידע ובירך על דעת לסיים כמו שישמע מחברו וסיים כמוהו יצא (ש"ע סי' ומ"ב ס"ט).

ה. צריך למנות הימים וגם השבועות, שונאמר תספור חמישים יום, וכתבי שבעה שבועות תספור לך (ש"ע סי' ומ"ב ס"ט).

ו. אם מנה שבועות ולא ימים, כגון שאמר ביום השביעי היום שבוע אחד ולא הזכיר ימים כלל לא יצא, אך זה דוקא בהשלמת שבוע שאז הוא חייב מדינא להזכיר הימים והשבועות, אבל לאחר השלמת השבועות כגון ביום השמיני אם אמר היום שבוע אחד יום אחד יצא, אע"פ שלא אמר אחר היום שמונה ימים, וכן אם אמר אז היום שמונה ימים ולא סיים שהם שבוע אחד ויום אחד נמי יצא, כי באמצע השבועות אינו אלא מנהג להזכיר הימים והשבועות (מ"ב סק"ז ס', בי"ח ד"ה יספור, שיע"ת סק"ה).

ז. אם מנה ימים בלבד ולא הזכיר שבועות, כגון שאמר היום שבעה ימים ולא אמר שהם שבוע אחד, י"א שיצא בדיעבד, וי"א שצריך לחזור ולספור ימים ושבועות דאין ולכן לחזור וספור בלי ברכה, וכן שכת לחזור ולספור מונה שאר הימים בברכה (מ"ב סק"ד).

ח. אומרים שבוע אחד ולא אחת. וכן אומרים שני שבועות ולא שתי, דשבוע לשון זכר. עד עשרה אומר ימים ומי"א ואילך אומר יום. וכן יש לומר מנין המועט מתחלה כגון אחד ועשרים יום, וכל אלו הדברים אינם לעיכובא אלא לצחות הלשון (מ"ב סק"ט).

ט. י"א הנוסח בעומר, וברוב פוסקים הנוסח לעומר, מיהו עיקר ד"ז אינו אלא לכתחלה כדי לבאר שהוא מונה מיום שהקריבו את העומר והלאה, ואם לא אמר אלא היום כך

זריזין מקדימים למצוות

והיא מידת הצדיקים לעבודת הבורא יתברך

השבוע או קוראים בתורה על הציווי של 'וביום השמיני ימול בשר ערלתו' (ויקרא יב, ג), ואמרו על כך בגמרא (פסחים ד'): "תניא, כל היום כולו כשר למילה, אלא שזריזין מקדימים למצוות, שנאמר 'וישכם אברהם בבוקר'". ומדברי הגמרא האלו אנו למדים על מעלת מידת הזריזות שהיא מן המידות המשובחות ביותר, ולא דוקא במצוה זו של מילה, אלא בכל המצוות כולם ישנו מעלה מיוחדת שתיעשה מתוך זריזות וחיות דקדושה ולא חלילה בעצלות ורפיון הרוח, שכן גם השכמתו של אברהם האמורה בפסוק לא היתה לצורך מצות מילה אלא למצוה אחרת. וכפי שהיטיב להגדיר זאת בספר 'אורחות צדיקים' בשער הזריזות, וכה כתב שם: "הזריזות היא מעלה גדולה לתורה ולמצוות, וגם לענין תקנת העולם הזה, והיא מידת הצדיקים לעבודת הבורא יתברך, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה 'זריזין מקדימין למצוות'".

וכן נפסק בשולחן ערוך במצוות קריעת שמע (אורח חיים נו, ג), שגם אם לא הספיק לקרות את שמע מקודם הנץ החמה, עדיין יש לו להקדים לקרותה במהרה כל מה שיוכל, וביאר ה'משנה ברורה' (סי' ע) שענין ההקדמה הוא מחמת 'זריזין מקדימין למצוות'. ואותו הדבר הוא גם בתפילה, שצריך כל אחד להקדים את תפלתו בכל מה דאפשר, ותיכף בזמן הראשון שיכולין להתפלל צריך להתפלל, ומכאן תוכחה לאלו האנשים שמאחרים להתפלל מעריב לשעות המאוחרות של הלילה ללא שום סיבה, כי לעולם צריך להקדים את התפילה בכל מה דאפשר.

והנשוא הביאו

אך יותר מזה צריך לומר, שלעולם אין הזריזות למצוות רק מעלה ויתרון בלבד, אלא פעמים שהמתעצל לעול להפסיד את המצוה מכל וכל, וכפי שאנו מוצאים בנדבת המשכן, שנשיאי ישראל השתתו עם תרומתם, מאחר שהמתינו לראות מה יביאו העם ולפי זה ידעו להשלים את החסר, אך לא שיערו את גודל ההתלהבות והזריזות של בני ישראל שזנדרו לנדב מכל הבא לידם, עד שהיו צריכים להעביר קול במחנה לבל יביאו עוד נדבות, ואילו לא שהיה ביד הנשיאים אבני שוהם ואבני מילואים לאפוד לא היה נשאר להם באמת מה להביא.

לכן, כאשר התורה מספרת לנו על נדבת הנשיאים (שמות לה, טז), החסירה מהם התורה את האות י', ותחת שהיה כתוב 'והנשיאים הביאו' כתוב 'והנשואם הביאו' - חסר י'. והחידוש הוא, שהתורה קנסה אותם למרות שהתחממותם הייתה עם כוונה טובה, לראות מה הביאו בני ישראל ולהשלים את החסר, ולמרות שלאחר זמן עשו תשובת המשקל, ובחנכות המזבח הזדרזו הנשיאים להביא את נדבתם מיד בראשונה, לפני כולם, אבל כל זה הועיל להם למחות את הפגם של נדבת המשכן שלא הזדרזו להביא מיד, ומכאן יש לנו ללמוד את גודל החשיבות של הזריזות לדבר מצוה תיכף ומיד, ללא שום חשבונות חשבונות אחרים.

ומזה ניקח לעבוד את ה', שאם יזדמן לנו איזה מצוה, בפרט מצוה של צדקה, להיזהר מאד שלא להחמיצה, ולדוגמא, אם יבוא לידינו מצוה של הכנסת כלה וכדו', אל יעשה חשבונות ויאמר לגבאי שיבוא אליי יותר מאוחר ואז יראה מה חסר לו, אלא יתן מיד מה שיוכל, אפילו אם נראה לו שלאחר זמן יוכל ליתן יותר, ואז, אם ירצה להוסיף אחר כך על מה שנתן, מה טוב, אבל אם ידחה את הגבאי שיבוא אליי מאוחר יותר, עלול לגלות לאחר זמן שאף אחד כבר לא צריך את טובותיו והפסיד לגמרי את המצוה.

מיד כשיעור משנתו יקום בזריזות לעבודת הבורא יתברך

אך ביותר יש להזדרז בהשכמת הבוקר, שכן זהו הראשית ההתחלה של עבודת השי"ת וקבלת עול מלכות שמים, וכפי שכתב 'הקצור שולחן ערוך' בסימן א': "לכן צריך האדם להתגבר כארי, ומיד כשיעור משנתו יקום בזריזות לעבודת הבורא יתברך ויתעלה, קודם שיתגבר עליו היצר הרע בטענות ותואנות לבל יקום... וישים אל לבו כי אם היה קורא אותו איזה אדם לאיזה עסק שירויח בו ממון או לגבות חובו, או שהיה קורא אותו שיציל את ממונו מן ההפסד, כגון אם נפלה דליקה בעיר וכדו', בוודאי היה זריז לקום מיד מפני אהבת ממונו ולא יתירש... על אחת כמה וכמה לעבודת מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שיש לו להיזהר לקום במהירות ובזריזות. והמרגיל את עצמו בדרך הזה ארבע או חמש פעמים לא יכבד עליו אחר כך והבא לטורח מסייעין לו", עד כאן.

ומצוה גוררת מצוה, כי לאחר שכבר השכים מבעוד מועד יכול בנקל להיות מן הזריזין המקדימין לבוא לבית המדרש, ולזכות למה שאמרו בגמרא (ברכות מז): "לעולם ישכים אדם לבית הכנסת כדי שיזכה וימנה עם עשרה הראשונים, שאפילו מאה באים אחריו נותנין לו שטר כנגד כולם".

כך הוא דרכם של עובדי ה' האמתיים, שמקפידים להשכים קום באשמורת הבוקר לעבודת הבורא יתברך שמו, כפי שראינו אצל הגה"צ רבי זונדל קרויזר זצ"ל, מגדולי וצדיקי קרית דשופריא, שהשבוע מצינינים את יום השנה לפטירתו - ח' אייר תשע"ד. הוא היה משכים מדי יום בימיו בשעה אחת בלילה, ובשבת קודש הקדים בשעה נוספת, בשתיים עשרה בלילה, כשתיכף ומיד נעמד ללמוד כמה וכמה שעות רצופות עד טרם אור הבוקר, או אז פנה להתפלל תפילת שחרית כוותיקין. ויותר מכך, אם אירע שהתערור באמצע שנתו הקצרה בלאו הכי, לא המשיך לישון, אלא ראה בכך אות מן השמים לקום.

ומספרים באי ביתו, שבאחד הלילות, כחצי שעה בלבד לאחר שפנה לנוח על מיטתו מעבודת היום, התמקמו בסמוך לחלון ביתו קבוצת תיירים קולנית שהגיעו לחזות בשכונתיה הוותיקות של ירושלים, בראש החבורה צעד מדרוך שהרצה את הסבריו המאד חשובים... על הבניינים הישנים ועל הארכיטקטורה שהייתה מקובלת בירושלים לפני שנות דור... עד שלקולותיהם התעורר צדיקה של ירושלים מתנומתו, אולם לא ארכה השעה ורבי זונדל כבר עמד על רגליו מוכן ומזומן להתחיל את סדר יום המחרת בהתחדשות כאילו התעורר זה עתה משינה ארוכה...

מי האיש החפץ חיים – נצור לשונך מרע!

במדרש ריש פרשא דידן (טו. טז): "הדא הוא דכתיב (תהלים לז, יג) 'מי האיש החפץ חיים'. מעשה ברוכל אחד, שהיה מחזיר בעיירות שהיו סמוכות לציפורי, והיה מכריז ואומר: מאן בעי למזבן סם חיים אודקין עליה".

"רבי ינאי הוה יתיב ופשט בתורקליניה, שמעיה דמכריז מאן בעי סם חיים. אמר ליה, תא סק להכא זבון לי. אמר ליה, לאו אנת צריך ליה, ולא דכוותך. אטרח עליה, סליק לגביה, הוציא לו ספר תהלים, הראה לו פסוק: 'מי האיש החפץ חיים', מה כתיב בתריה (שם יג) 'נצור לשונך מרע סור מרע ועשה טוב'".

"אמר רבי ינאי, אף שלמה מכריז ואומר (משלי כג, כג) 'שומר פי' ולשונו שומר מצרות נפשו'".

"אמר רבי ינאי, כל ימי הייתי קורא הפסוק הזה, ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט. עד שבא רוכל זה והודיעו, מי האיש החפץ חיים. לפיכך משה מזהיר את ישראל, ואומר להם: 'זאת תהיה תורת המצוה, תורת המוציא שם רע' ע"כ.

ומעין זה איתא בפ"ק דעב"ז (יט): משמו של רבי אלכסנדר, ושם הוסיף: "שמא יאמר אדם, נצרת לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה, אלך ואתגרה בשינה. - תלמוד לומר 'סור מרע ועשה טוב', אין טוב אלא תורה, שנאמר (משלי ז, ב) 'כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו' ע"כ.

וכתב הבעל עקידה בדרך צחות, מדוע נצרכו להכריז שלמה המלך ע"ה ורבי אלכסנדר והרוכל על דבר שהוא פשוט ומפורש להדיא בפסוקים.

אך לפי שנאבד דבר זה מבני אדם, ואין נותנים אל לב עד כמה צריך זהירות מלשון הרע. - לפיכך דנו בו כדן האבדה שצריכה הכרזה! ולכן היה מחזיר בעיירות ובתי ישראל ומכריז ואומר בקול גדול:

'מי האיש החפץ חיים – נצור לשונך מרע!'

• § • § •

מון החפץ חיים צדק"ל ז"ע היה כידוע מסובב בעצמו בין ערי ישראל, כדי למכור את הספרים הקדושים שחיבר לצורך הדור, ומקרב לבות ישראל אל אביהם שבשמים.

באחת העיירות נגש סוחר נכבד, איש יודע ספר, אל שולחנו של החפץ חיים שבפינת הכניסה לביהמ"כ, ובהיותו אוהב ספרים חדשים גם ישנים, התעניין בכל ספר וספר מה טיבו ומה עניינו. החפץ חיים ענה לו בשלווה כדרכו, והסביר לו בחיבה את מהותו של כל ספר שחיבר, לאיזה תכלית הוא נצרך ומה תועלתו וכו'.

הסוחר נהנה לראות שאלו הם ספרים חשובים ונצרכים, העוסקים בעניינים הנוגעים לכל איש ישראל בחיי היום יום, ולא בדרושים ופולפולים רחוקים. ובהיותו אדם אמיד החליט על אתר לרכוש את כל הספרים מידו של צדיק הדור.

ברם את הספר "חפץ חיים ושמירת הלשון" לא רצה לקנות, הוא דילג עליו וקנה את כל שאר הספרים חוץ מספר זה.

התפלא החפץ חיים מה נשתנה זה הספר מכל שאר הספרים, ומדוע מושך את ידו מספר זה דייקא?

הסביר הסוחר את טעמו ונימוקו: הנה בהיותי עוסק שעות רבות בקשרי המסחר עם סוחרים שונים, ומגלגל סחורות בין בעלי עסקים וחנויות, מצוי תדיר שמדברים ביניהם הרבה 'לשון הרע', כדרכם של סוחרים המהלכים דלטוריאזי על זה, והשוק מלא בדיבורי איסור של לשון הרע ורכילות ומחלוקת כדרכם של תגרים אנשי השוק. לפיכך מעדיף אני למשוך את ידי מספר זה העוסק בהלכות לשון הרע ורכילות ודיניהם הרבים, כאשר בין כך לא אוכל לעמוד בהם לקיים שמירת הדיבור כהלכתו.

נענה לו החפץ חיים, ואמר: דע לך יהודי יקר, שאת שאלה זו בדיוק

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

ישועת ה' כהרף עין

יום רביעי בלילה שלושה ימים לליל הסדר הלכתי למרכז המסחרי וסוף סוף מצאתי נעליים כלבבי. מסרתי את הכרטיס אשראי לתשלום מאה וחמישים שקלים אך משום מה המסוף לא נתן אישור ניסיתי שוב ושוב אך ללא הועיל. בלית ברירה התקשרתי לאבא שלי וביקשתי ממנו אם הוא יכול לשלם עבורי בכרטיס שלו עד שאברר מה קרה לכרטיס שהרי אני יודעת ברור שיש כיסוי בבנק. אבא הסכים בשמחה ומסר את פרטי האשראי שלו אלא שגם הכרטיס שלו לא עבר.

הבנתי שכל הנראה יש להם בעיה במסוף שלהם אבל אם אשאיר את הנעליים בחנות תוך כמה דקות כבר לא יהיה לי ממה לבחור וגם אם אלך הביתה ואשוב כנראה הנעליים כבר ימכרו מה גם שהיה זה הזוג האחרון. נשאתי תפילה לה' שהרי עד שמצאתי נעליים ועכשיו הבזבזו זמן היקר מפז של ערב חג ללכת הביתה ולשוב חזרה עם מזומן. עודי מתפללת ושכנתי שגרה דלת ממול דלתי פנתה אלי ושאלה: "את קונה כאן עכשיו? פשוט יש לי זיכוי של 140 ₪ ואם לא אכפת לך אשמח שתשתמשי בזה ותתני לי את המזומן."

לא האמנתי למשמע אוזניי ושאלתי אם יש לה עוד עשרה שקלים ובשובי לבית אתן לה את המאה וחמישים שקלים במזומן. שילמתי על הנעליים בכזו שמחה והודיה שכן לא חלמתי על ישועה כזו טובה ומהירה.

התקשרתי לעדכן את אבא שלי שהרגיש לא נעים שלא הצלחתי לקנות את הנעליים, הוא התרגש ואמר שהרגע הוא שולח את הסיפור לטיב ההשגחה בכדי להודות לה'.

'בתוך רבים אהללנו.'

בעל המעשה: מ.ר.

כבר העליתי לפני שנים בפני רבי ישראל סלנטר צדוק"ל. כי בטרם שניגשתי לחיבור הספר הגדול הזה, וידעתי שאצטרך להקדיש לזה כמה שנים טובות, כדי לייצר את כל המערכה הגדולה של דיני שמירת הדיבור הנאספים מכל מקומות ש"ס בבלי וירושלמי

ודברי הראשונים והפוסקים. והציקה לי זו השאלה, אם ראוי הדבר לפרסם ספר כזה בישראל, ואם יביא אכן לתועלת, או שמא מרוב שמורגלים בכך רח"ל לא יתקבלו הדברים, והייתי נבוך בדעתי בענין חיבור זה. - אך כשהצגתי את שאלתי התרגש רבי ישראל סלנטר מאוד מן הרעיון של הספר, ואמר לי בעון: בוודאי צריך עם ישראל ספר כזה, ואפילו בשביל יהודי

אחד שילמד בספר, וכשיתודע לחומרת האיסור של לשון הרע, יוציא 'אנחה' [קיעקע] מלבבו, על שפוגם בדיבורו ועובר עבירות קשות, בשביל אותה אנהה שווה כל הספר כולו!

לפיכך, סיים החפץ חיים, לפי דרכו של אותו זקן וצדיק, מן הראוי שתקנה את הספר דגן, גם אם לא תוכל לקיים את כל ההלכות והדינים לפרטי פרטיהם, לכל הפחות יועיל לך שתיאנח ויכאב לבך, [כאט"ש א'קרקעך...], על שאינך מקיים את תורת שמירת הדיבור כהלכתה!

ידוע שמון החפץ חיים זי"ע היה אומר תדיר על חיבור ספריו הרבים, ובעיקר על ספר "שמירת הלשון" בהלכות לשון הרע, שכדאי כל העמל והיגיעה שטרח בחיבור ועריכתו והוצאת ספרים אלו, גם בשביל שרק יהודי אחד ימנע מאיסור או מדיבורי לשון הרע על ידי כך. - בשביל יהודי אחד בלבד כבר היה שווה כל הסירחא!

• § • § •

נכנס פעם אל רבן של ישראל מון החפץ חיים צדוק"ל מגיד בעל דרשן, שנתבקש להגיע לעיר אחת ולעורר את הציבור בענין מסוים הנצרך תיקון.

דרשתי דרשה ארוכה, כשעתיים רצופות נאמתי לפני הקהל, ולא הועלתי ולא כלום! - תינה האיש את צערו בפני הרב הישיש - הכל נשאר כבתחילה, הציבור לא שינו את דרכם לטובה, כל דברי ההתעוררות שהשמעתי בפניהם נפלו על אוזניים ערלות, ולא הועלתי מאומה!

נחנח דעתך, הרגיעו החפץ חיים, פעלת גם פעלת רבות ונצורות! הרי שעתיים שלמות ישבו ציבור גדול, ולא דיברו אף דיבור לשון הרע אחד! וכי קטנה היא בעיניך זכות גדולה שכזו!?

[מתוך שיחה אודות מון החפץ חיים צדוק"ל]

• § • § •

גודל הזהירות בשמירת הדיבור של מע"כ אבי מורי הגה"צ רבי לוי הכהן רבינוביץ צ"ל בעל "מעדני השלחן" מפורסמת היתה לשם דבר, הוא היה מתרחק מדיבורי לשון הרע ומחלוקת כמטחווי אש. אף בתקופות הסוערות ביותר שידעה ירושלים עיר הקודש, וכאלו לא חסרו כלל... בכל המחלוקות שהתעוררו בין החלקים השונים שבתוך היהדות החרדית ושמחוצה לה, מעולם לא דיבר מאומה אודותם. והגם שהיה לומד ומלמד בתלמוד תורה והישיבה הגדולה "תורה ויראה" של נטורי קרתא, שהיתה אחת הישיבות הגדולות והחשובות שבירושלים, ובתקופות רבות התחוללו שם סערות קשות כנודע, הוא נעל את פה קדשו על מסגר וברית, ולא יצא מפיו שום דבר מגונה ח"ו, וכדרכו היה מתחמק בהצנע לכת מכל המחלוקת וההמולה.

בתקופה מסוימת התבקש להכניס עצמו בעסק של שלום בית חמור, שבתוקף סמכותו היה מעורב עם עוד כמה מגדולי ירושלים להשכיך שלום בין איש לאשתו.

הפרשה המסעירה היתה מדוברת הרבה

| הפשך בעמוד ד' <

רוצה להכניס אצלך טעם טוב

לשבתות הקיץ הארוכים ?

הסט המיוחד, עם התוכן המרתק והמדהים, שלא תפסיק לקרוא ולהפנים לקחי מוסר לעבודת ה'.

עם סט כזה כבר לא השאל את עצמך "איזה סיפור איננו לספר לילדים ותלמידים"



בשעתה בפי הבריות, כשהכל סחו בענין אותה מחלוקת קשה שכבר גלשה ויצאה חוצה. - אך מפי קדשו לא נשמע מילה וחצי מילה באותו ענין, לא דיבר מזה ולא כלום! עד כדי כך שאפילו בניו ובני ביתו הקרובים לא ידעו כלל שהוא מעורב עמוק בענין בוועד זה, ושטורח רבות להסדיר הענין על הצד היותר טוב. - רק לאחר תקופה כשכבר זכה להחזיר את השלום על מכונו, נודע לאחד מבניו ביתו בדרך אגב, שהוא היה עסוק באותו ענין הרבה, והציל משפחה שלמה בישראל לשם ולתפארת!

מילה אחת! כשסיים המספר את כל סיפוריו הארוכים, הודה לו ר' זונדל על דבריו, והפטיר שכבר יידע בעז"ה מה לעשות וכיצד לנהוג כאן! בצדקות וזהו היטב בכל אורך השיחה, שלא לשאול שום שאלה באמצע בשום ענין, מה היה? ואיך היה? וכיוצא, כי חשש על נפשו שמא ייכשל באיזה דיבור של לשון הרע שאינו נצרך לתכלית הענין. - הוא שמע רק את מה שהיה צריך לו לשמוע, וכל השאר לא עניין אותו כלל!

[קובץ מורנו רבי זונדל זצוק"ל]

• § • § •

בימי חודש ניסן יצא פעם מו"ן האר"י זצוק"ל ביחד עם תלמידו אהובו רבי חיים ויטאל זצוק"ל להשתטח על קברו של התנא הק' "רבי ינאי" ע"ה.

בהיותם שמה בציון הקודש, פנה אליו רבינו האר"י זצ"ל ואמר לו שנתגלה אליו התנא הק' רבי ינאי, [בסוד 'עייבור הנשמה' הידוע לידועי חו"ן], וציווה עליו מפי עליון ב"ה לומר למהרר"ו שיקבל על עצמו להיזהר מאוד מלדבר דברים בטלים ליצנות ולשון הרע, ולהתרחק מן הגאוה! - ובכך יזכה לשמירה עליונה, בהשגחה מדוקדקת עליו תמיד בגוף ובנפש ובנשמה!

[נסיעה למקומות הקדושים, קבר רבי ינאי]

• § • § •

סיפר לי שכני היקר הרה"ג ר' שמואל צ'ציק שליט"א על אימו הצדקנית ע"ה, מחברתו בקודש של הגה"צ המפ"ל רבי זאב [וועלילי] צ'ציק זצ"ל. שבעת מחלתה כשנפלה למשכב ל"ע ורצו לבוא לבקרה ולסעדה בחוליה, כדי לקיים בה מצות "ביקור חולים". כמ"ש בפרק אלו מצואות (ב"מ 5) מקרא (שמות 15) "והודעת להם את הדרך ילכו בה - זה ביקור חולים", שהיא מכלל מצות (ויקרא י"ח) "ואהבת לרעך כמוך" (רמב"ם הל' אבן פי"ד ה"א ע"ש).

אך משום מה אמרה האם החולה, שאינה רוצה שיבואו לבקרה! היא הודיעה שמוותרת מראש לכל הדורשים בכבודה ובשלומה, ומבקשת שיימנעו מביקורים.

ופירשה טעמה ונימוקה, משום שעל פי רוב דרכם של הבריות כשנכנסים לבקר, שהשיחה מתגלגלת על דא ועל הא. - ולא כולם אנשי מעלה, שיקפידו לקיים מצוה כמאמרה, לדבר רק מה שצריך לדבר ומה שמותר לדבר. - אלא נותנים דרוך ללשונם לפטפט ולשוחח בלא חשבון, ומהו להוון נשזורים בין השיחין הרבה דיבורי לשון הרע ורכילות, ושאר דיבורים אסורים. - ויראתי לנפשי פן אכשל ח"ו בעוון לשון הרע החמור! ובפרט עתה בימי חוליי שצרכת אני לזכויות רבות כדי להתרפא, חוששני משיחות סרק פן אכשל ולנלכתי ח"ו בעוון לשון הרע ורכילות ואביזריה.

על אף קשיי מחלתה, העדיפה להתייסר על משכבה יסורי הגוף וייסורי הנפש, ובלבד שלא תיכשל בלשונה. רק אמרה כל העת שהיא מוחלת וסולחת לכל מי שציערה, ומוותרת מראש על כל הביקורים. שאף כי בודאי רוצים בטובתה כדי להקל מסבלותיה, מכל מקום יותר יהיה לה קורת רוח כשלא יבואו, כדי שתוכל לשמור את פיה ולהעלות נחת רוח ליצורה, לבורא יתברך שמו!

[פרוסיית"ן קובץ 2-132001]

ע"י האיש החפץ חיים - נצוד לשונך מרע!

פעם נצרך כבוד מחו" מורנו הגה"צ רבי זונדל קרוח זצוק"ל בעל "אור החמה" להתעסק בעסקי גט אחד.

בהיותו הרב המסדר הענין בין הצדדים, שהכל סמכו את ידיהם עליו, הגיע אליו אחד מן הקרובים העסקנים, שהיה מעורב היטב בכל העניינים הסבוכים, וידע את כל הנעשה שם בבית פנימה. רבי זונדל הצדיק, שנצרך לו לאיש זה כדי לדעת פרטים חשובים, התיישב עמו וביקשו לומר לפניו את הידוע לו.

פתח האיש את פיו, וסיפר שעה ארוכה את כל מה שידע מתוככי הבית פנימה, מענייני המריבות והמחלוקות וכו'. - בכל אותה שעה שדיבר האיש והרצה בפניו את כל המעשים ישב רבי זונדל בראש מורכן כדרכו בקודש, ולא הגיב אף לא

משל נאה היה ממשיל אבא מארי זצ"ל בענין זה: פעם מצא החמור בטילו על פני היער עור של אריה, עם הרעמה הגדולה והיפה העטורה ככתר על ראשו. מצא העור חן בעיניו, וחמד לו החמור להתלבש בלבוש הארי ולהיראות כמו מלך!

חדר אפוא החמור אל תוככי עורו של האריה, מיקם את עצמו פנימה, ידיים אל זדים, רגלים אל רגלים, וראש אל ראש ואכן היה נראה כאריה גבוה ואימתני! בכל מקום שהלך 'חמור-אריה' דגן זוז כל החיות הצידה, לכבודו של האריה מלך החיות נתפתחו כל הדרכים, הכל פחדו וועדו להתקרב אל המלך החזק והגיבור! אפילו האריה שביער שפגש בו נרעד קמעה

בהיותו נראה גבוה ותקיף, 'ממו' אריה במיטבו! - והוא כמזבן נהנה מאוד, ושבע נחת מכל הכבוד הגדול שכולם רוחשים לו...

והנה חלף על פני היער השועל, פיקח השועל, ובהביטו מבט נוקב ומעמיק בחיה שלפניו התעורר חשדו... כל חושי התעוררו ונדרכו, משום מה הוא חש בתחושתו הנבונה, שאין זה בדיוק אריה... אך אף לא היה בטוח בעצמו. הוא שוחח על כך עם כמה מחבריו חיות היער, וכולם הסכימו פה אחד שזהו אריה גדול ומפחיד! והזהירו אותו שלא להתעסק עמו, כי עלול הוא לשלם על כך בחייו!

אבל השועל מתעקש, עדיין לבו נקפו, זה אמנם נראה 'ממו' אריה, אבל משום מה סרו בו את העוז הפנימי של גבורת ארי! חשב השועל והתבונן, כיצד ניתן להוכיח אם הוא אכן אריה? והנה מצא לו הפיקח עצה טובה, הוא חפן בידו כמה אבנים טובות וחדות, הגיח בהפתעה מאחורי הארי המדובר, וזרק עליו בחוזקה את האבנים. - מעצמת הכאב החזק נשמעה פתאום נעירת חמור יוצאת מפי החיה במקום שאגת אריה! אכן נודע הדבר! התגלפו עליו בבת אחת כל החיות בחמת זעם, אין זה אלא חמור!

הגנמל נוקב ויורד, כל עוד האדם שותק ואינו מרבה בדיבורים, אין עומדים על טיבו ומהותו, ומכבדים אותו כפי ערכו. כמאמר החכם מכל אדם בספר החכמה (משלי יז, כח): **יָגַם אָוִיל מְחַרֵּשׁ חָכָם יִחְשָׁב, אוֹטָם שִׁפְתָיו נְבוֹן.** - אך ברגע שיפתח את פיו בדיבורים שאינם טובים, יקלקל את כל מעמדו, כאותו 'חמור-אריה' שכל עוד החריש ושתק החזיקוהו כולם כמלך גדול ותקיף, אך תיכף כשהשמיע את קולו נודעה תרמיתו, שאין כאן אלא חמור פשוט!

• § • § •

[שיחה בענין שמירת הדיבור]

על הברכה יעמדו

לקבלת העלון במייל (דוא"ר) ל: shivti1@gmail.com

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריציט

<p>גלי 19</p>	<p>קשת הרשת מינוח י"א וי"ג וי"ד וי"ה מינוח 02-6257948 info@keshet-harechet.co.il</p>	<p>גרפצ'יק סל: 02-5002321</p>	<p>לעי"נ בחבור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחטיא רבי ישראל יצחק נלביע י"ח נסלו תנצבה.</p>	<p>לעי"נ מרת חיה סאסא בת לאה נלביע י"טיון תנצבה.</p>	<p>שרה שיינדל בת סילה רחה להצלחה בכל העניינים</p>	<p>האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים</p>	<p>יוסף בן סילה רחה לרפואה שלימה</p>	<p>לעי"נ מרת הינדל בת משה ירסיוהו ובלומה</p>	<p>לעי"נ יעקב צבי בן ישראל</p>
---------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------	---------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------	----------------------------------------------	--------------------------------

י"ו"ל ע"י קהילת שבתות בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 078-10455-05276 | shivti1@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגועיך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ בהדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173